

T-134/03. és T-135/03. sz. egyesített ügyek

Common Market Fertilizers SA kontra az Európai Közösségek Bizottsága

„Behozatali vámok elengedése – A 3319/94/EK rendelet 1. cikkének (3) bekezdése –
Közvetlenül az importőr részére történő számlázás – A 2454/93/EGK rendelet
907. cikke szerinti »szakértői csoport« fogalma – Védelemhez való jog – A 2913/92/
EGK rendelet 239. cikke szerinti »súlyos gondatlanság« fogalma – Indokolási
kötelezettség”

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (kibővített első tanács), 2005. szeptember 27. . . II - 3930

Az ítélet összefoglalása

- 1. Jogellenességi kifogás – A válasz szakaszában emelt kifogás – Elfogadhatatlanság
(az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata, 44. cikk, 1. § és 48. cikk, 2. §)*

2. *Megsemmisítés iránti kereset – Jogalapok – A megtámadott jogi aktust kibocsátó intézmény hatáskörének hiánya – Imperatív jogalap – A megtámadott jogi aktus alapjául szolgáló jogi aktust kibocsátó intézmény hatáskörének hiánya – A jogalap imperatív jellegének hiánya*
(EK 230. cikk)
3. *Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – A 2454/93 rendelet 907. cikkének első bekezdése szerinti „szakértői csoport” és az 1999/468 határozat 5. cikke szerinti „szabályozási bizottság” közötti különbségtétel*
(EK 7. cikk és EK 249. cikk; 2454/93 bizottsági rendelet, 907. cikk, első bekezdés; 1999/468 tanácsi határozat)
4. *Megsemmisítés iránti kereset – Jogalapok – Lényeges eljárási szabályok megsértése – Valamely intézmény belső szabályzatának az intézmény általi megsértése – Természetes vagy jogi személy által felhozott jogalap – Megengedhetetlenség*
(EK 230. cikk)
5. *Európai Közösség – A nyelvhasználatra vonatkozó szabályok – A Bizottság által valamely tagállamnak nem a tagállam hivatalos nyelvén megküldött irat – Megengedhetetlenség – A magánszemély kérelméről határozó szakértői csoportot alkotó tagállami képviselők részére címzett irat – A nyelvhasználatra vonatkozó szabályok esetleges megsértésére történő hivatkozásra nem jogosult kérelmező*
(1 tanácsi rendelet, 3. cikk)
6. *Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – A Bizottság döntési jogköre – A védelemhez való jog tiszteletben tartása – Az érintett gazdasági szereplő meghallgatáshoz való joga – Terjedelem – Meghallgatáshoz való jog – Hiány*
(2913/92 tanácsi rendelet, 239. cikk; 2454/93 bizottsági rendelet, 906a. cikk)
7. *Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – Nem az érintett személynek tulajdonítható „megtévesztés vagy súlyos gondatlanság” által okozott körülmények – A súlyos gondatlanság fogalma – Szigorú értelmezés – Szempontok*
(2913/92 tanácsi rendelet, 220. cikk és 239. cikk, (1) bekezdés)

8. *Közös kereskedelempolitika – A dömpingmagatartásokkal szembeni védekezés – Felülvizsgálati eljárás – Tárgy*
(384/96 tanácsi rendelet, 11. cikk, (8) bekezdés)
9. *Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – Különleges helyzet fennállása – Nem az érintett személynek tulajdonítható „megtévesztés vagy súlyos gondatlanság” által okozott körülmények – Együttes feltételek*
(2454/93 bizottsági rendelet, 905. cikk)
10. *Intézmények jogi aktusai – Indokolás – Kötelezettség – Terjedelem – A behozatali vámok visszafizetésére vagy elengedésére irányuló kérelmek elutasításáról szóló határozatok*
(EK 253. cikk; 2913/92 tanácsi rendelet, 239. cikk)

1. Amennyiben a jogellenességi kifogás nem az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 48. cikkének 2. §-a értelmében az eljárás során felmerült jogi vagy ténybeli elemen alapul, az a válasz szakaszában már elfogadhatatlan, mivel a jogvita keretét az eljárást kezdeményező kérelem határozza meg.

vitatott határozat jogi alapját képező rendelkezést elfogadó intézmény túllépte-e a hatáskörét.

(vö. 52. pont)

(vö. 51. pont)

2. Habár az Elsőfokú Bíróságnak hivatalból kell megállapítania a megtámadott aktus megalkotója hatáskörének hiányát, nem köteles hivatalból megvizsgálni, hogy a
3. A szakértői csoport, amely a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet alapján „a [Vámkódex] bizottság keretében” ül össze, nem minősül a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 1999/468 határozat szerinti szabályozási bizottságnak.

Ugyanis e határozat hetedik preambulumbekezdése és 5. cikke értelmében a szabályozási eljárás „az alapjogi aktusok alapvető fontosságú rendelkezéseinek alkalmazására szolgáló általános hatályú intézkedéseknél” kerül alkalmazásra.

visszafizetési eljárásokban, akkor bizonyára a „bizottsággal folytatott konzultáció után” fordulatot használta volna.

(vö. 55., 57–59. pont)

Annak feltételezése, hogy a fent említett határozat 5. cikke szerinti szabályozási bizottság véleményt nyilváníthat valamely egyedi vámelengedési vagy -visszafizetési határozati javaslatról, egészen egyszerűen egybemosná az egyedi határozat és az általános hatályú jogi aktus fogalmát, amelyek az EK 249. cikk értelmében egymástól alapjaikban különböznek, következésképpen sértené ez utóbbi rendelkezést, csakúgy, mint az EK 7. cikket és az 1999/468 határozatot.

4. A Vámkódex Bizottság eljárási szabályzatának célja az említett bizottság belső működésének – a tagok jogainak teljes mértékű tiszteletben tartása mellett történő – biztosítása. Ebből következik, hogy a természetes és jogi személyek nem hivatkozhatnak e szabályzat állítólagos megsértésére, amelynek nem célja a magánszemélyek védelme.

(vö. 79. pont)

Ezt a következtetést alátámasztja a 2454/93 rendelet 907. cikke első albekezdésének szövege. A „bizottság keretében” fordulat azt mutatja, hogy a 907. cikkben említett szakértői csoport működését tekintve nyilvánvalóan különbözik a Vámkódex Bizottságtól. Amennyiben a jogalkotó a Vámkódex Bizottság megkérdezését is szükségesnek tartotta volna az egyedi elengedési vagy

5. Az 1. rendelet 3. cikkének célja annak biztosítása, hogy az intézmények által valamely tagállamnak vagy a valamely tagállam joghatósága alá tartozó személynek címzett dokumentum az adott állam nyelvén kerüljön megfogalmazásra. Ha a dokumentumok címzettje a tagállamok képviselőiből álló olyan szakértői bizottság, amelynek az a feladata,

hogy valamely magánszemély kérelmének megalapozottságáról döntsön, ez utóbbi – mivel nem címzettje e dokumentumoknak – nem hivatkozhat a fent említett 3. cikk állítólagos megsértésére.

keretében adhassa elő álláspontját, sem a szóban forgó eljárásra vonatkozó különös rendelkezés, sem a védelemhez való jog tiszteletben tartásának általános elve nem ad lehetőséget ilyen meghallgatásra.

(vö. 86. pont)

6. A védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve megköveteli, hogy minden olyan személy számára, akire nézve terhelő határozatot hozhatnak, lehetővé kell tenni, hogy álláspontját érdemben előadhassa, legalábbis a Bizottság által határozata indokolása érdekében a terhére felhozott körülmények tekintetében.

Ezen túlmenően a Bizottság által a Vámkódex 239. cikke alapján hozott határozat különleges természete nem teszi szükségessé, hogy az elengedésért folyamodó kérelmező álláspontjának írásban történő bemutatásán felül észrevételeit szóban is ismertesse.

(vö. 105–106., 108–109. pont)

A Bizottság által a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet alapján a behozatali vámok visszatérítése vagy elengedése tárgyában hozott határozatok esetében az elengedésért folyamodó kérelmező védelemhez való jogának tiszteletben tartását a Vámkódex végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 906a. cikkében rögzített eljárás biztosítja.

7. A Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet 239. cikke szerinti súlyos gondatlanság vizsgálata céljából figyelembe kell venni különösen azon rendelkezések bonyolult mivoltát, amelyek végrehajtásának elmulasztása a vámtartozást keletkeztette, valamint az érintett személy szakmai tapasztalatát és gondosságát.

Ami az elengedésért folyamodó kérelmező azon jogát illeti, hogy meghallgatás

Ebben a tekintetben a Bizottság az e cikk alkalmazása során történő határozathozatal során mérlegelési jogkörrel rendelkezik. Egyúttal a behozatali vámok visszafizetése vagy elengedése – amelyre csak bizonyos feltételek mellett, és pon-

tosan meghatározott esetekben kerülhet sor – a rendes import- és exportszabályozáshoz képest kivételes lehetőségnek számít, és ebből következően a visszafizetésről rendelkező szabályokat szigorúan kell értelmezni. Miután a súlyos gondatlanság hiánya a behozatalivám-visszafizetés vagy -elengedés alapfeltétele, e kifejezést különösen úgy kell értelmezni, hogy a visszafizetések és elengedések száma korlátozott maradjon.

Ami a gazdasági szereplő gondosságát illeti, amennyiben ez utóbbinak kétségei támadnak az olyan szabályok pontos végrehajtása kapcsán, amelyek végrehajtásának hiányában vámtartozás keletkezik, köteles tájékozódni, és az összes lehetséges módon felvilágosítást kérni annak érdekében, hogy elkerülje az említett rendelkezések áthágását.

(vö. 135–137., 139–142. pont)

Ami a vámtartozás keletkezését eredményező esetleges tévedést illeti, a gazdasági szereplő nem mentesítheti magát a felelősség alól megbízottjainak tévedésére hivatkozva, függetlenül attól, hogy a tévedés ténylegesen bekövetkezett-e, vagy sem. Mindenesetre az ilyen tévedés nem terhelheti a Közösség költségvetését.

8. A 384/96 antidömping alaprendelet 11. cikkének (8) bekezdésében előírt felülvizsgálati eljárásra az olyan adatokban történt változás esetén kerülhet sor, amelyek a dömpingellenes vámok megállapításáról szóló rendeletben meghatározott értékek alapjául szolgálnak. Ennek tehát az a célja, hogy a kivett vámokat azon elemek változásához igazítsa, amelyek alapján a vámok kiszámításra kerültek, és ezen elemek módosulását feltételezi.

(vö. 145. pont)

Ami a gazdasági szereplő szakmai tapasztalatát illeti, azt kell vizsgálni, hogy olyan gazdasági szereplőről van-e szó, amelynek szakmai tevékenysége elsősorban import- és exportügyletekben áll, valamint hogy az ilyen ügyletek vitelében szerzett-e már bizonyos fokú szakmai tapasztalatot.

9. A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 905. cikkének megfogalmazásából az következik, hogy a behozatali vám visszafizetése két kumulatív feltétel – nevezetesen először is a különleges helyzet fennállása,

másodszor pedig az érintett személy részéről megnyilvánuló súlyos gondatlanság és megtevéstés hiánya – együttes fennállása esetén lehetséges. Következésképpen ahhoz, hogy a vámok viszszafigetését megtagadják, elegendő, hogy e két feltétel egyike ne álljon fenn.

(vö. 148. pont)

10. Az EK 253. cikkben megkövetelt indokolásból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie az aktust kibocsátó intézmény megfontolásainak, oly módon, hogy az érintett személyek megismerhessék a meghozott intézkedést alátámasztó körülményeket, és érvényesíthessék jogait, illetve a közösségi bíróság gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét. Nem szükséges azonban, hogy az indokolás külön kitérjen valamennyi jelentő-

séggel bíró tény- és jogkérdésre. Azt a kérdést ugyanis, hogy valamely aktus indokolása megfelel-e ezeknek a követelményeknek, nem pusztán a megfogalmazására tekintettel kell megítélni, hanem az összefüggéseire, valamint az érintett tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére való tekintettel is.

A Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet 239. cikke szerinti elengedés iránti kérelem elutasítására vonatkozó határozatok esetében a Bizottság indokolási kötelezettsége annak világos megfogalmazásában áll, hogy az említett rendelkezésben meghatározott feltételek miért nem állnak fenn.

(vö. 156–157. pont)